THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3962
Subscription Rates $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

עס ווילט זיך ניט גלויבען

דאס וואס דזשוליוס וועסט, דער קארעספאנדענט פון דער ניו־יארקער "טיימס", און פון דער היגער "גלאוב" האט נעכטען געמעלדעט וועגען פראפעסאר פאול מיליוקאוו לאזט זיך קיים גלויבען. עס איז זיכער, אז דא איז פארגעקומען א מיספארשטענדניש, וועלכער וועט אויפגעקלעהרט ווערען ווי אמשנעלסטען.

מיליוקאוו מאכט שלום מיט דייטשלאנד, מיליוקאוו, די פערזאן, וועמען רוסלאנד איז אזוי ליעב, און וועלכער איז אין זיין ליעבע אוועק אזוי ווייט, ווי צו טרוימען וועגען א רוסישער קאנסטאנטינאפאל, מיליוקאוו, וועלכער האט ניט געקענט שלום מאכען מיט דער קערענסקי רעגיערונג צוליעב איהרע אנטי־אנעקסיע טענדענצען, זאל שליסען פריעדען מיט דייטשלאנד, מיט דייטשלאנד, וועלכע האט אזוי בארבאריש אין מיאוס זיין לאנד צוטראטען.

מיליוקאוו, וועגען וועלכען עס איז אין גאנצען מיט א וואך פריהער געמעלדעט געווארען, אז ער געפינט זיך אין סיביר, וואו ער העלפט איינארדנען די נייע סיבירער רעגיערונג, און ארגאניזירען די אנטי־באלשעוויסטישע באוועגונג, ער זאל מיט אמאל אינדארסירען דייטשלאנד און דעם ברעסט־ליטאווסקער אבמאך, וועלכער האט צוריסען רוסלאנד.

עס ווילט זיך ניט גלויבען, און דאך ווערט עס מיטגעטיילט פון דער אפיציעלער אוקראינער נייעס ביורא, אז ער, נאבאקאוו, און ווינאווער, אלע דריי בארימטע און איינפלוסרייכע פיהרער פון די קאדעטען, האבען געמאכט שלום מיט דייטשלאנד.

מיט עטליכע וואכען פריהער, האט דער רוסישער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן באכמעטיעוו, פארעפענטליכט די בקשה, וועלכע ער האט דערהאלטען פון דער קאנסטיטוציאנעל־דעמאקראטישער פארטיי, אין וועלכער זיי בעטען, אז די "עליים" זאלען שיקען אן ארמיי קיין רוסלאנד, צו העלפען באקעמפען דעם באלשעוויזם, און מיט אמאל, זאל דער הויפט־פיהרער שלום מאכען מיט דייטשלאנד, וואס דאס מיינט אויך מיט דעם באלשעוויזם.

עס איז שווער אזא זאך צו גלויבען, און מען מוז אבווארטען, צו די זאך וועט ציערשט באשטעטיגט ווערען, און אפילו דאמאלס, וועט די גאנצע זאך ערשט בלייבען א רעטעניש.

וועט זיך עס דא אויך ענדערען?

אין אן אייראפייאיש־אידישער צייטונג איז צווישען אנדערע באריכטען ערשיענען א באריכט פון דעם שטעטיל ריפין אין פלאצקער גובערניע, פון וועלכען באריכט מיר נעהמען ארויס פאלגענדע שורות

מיט א קורצער צייט צוריק האט זיך דא נעבילדעט א גרופע פועלי ציון שבת דעם 1־טען דעצעמבער האבען זיי איינגעארדענט א פארלעזונג פון ה' בריסקמאן אויף דעם טעמא "דאס נאציאנאלע פראבלעם ביים אידישען ארבייטער", נאך וועלכער ס'זענען אלס אפאנענטען ארויסגעטרעטען צוויי "בונדאוועצעס", כדי צו כאראקטעריזירען דעם היגען "בונד" וועט גענוג זיין צו דערצעהלען, אז די פערוואלטונג פון זייער פעראיין (צוקונפט) האט בעשלאסען צו קויפען ציוניסטישע שקלים...

עטליכע שורות, און דאך דערצעהלען זיי גענוג, אז דער "בונד" איז ניט פארגליווערט געווארען, און אז אין מאנכע פלעצער געהען אוועק לאקאלע ארגאניזאציעס אזוי ווייט, ווי קויפען א שקל.

ניט לאנג צוריק האט דער קייבעל מיטגעטיילט, אז דער צענטראל־קאמיטעט פון "בונד" האט באשלאסען צו באטייליגען זיך טיילווייז אין אן אלאידישער ארגאניזאציע פאר דער פארטיידיגונג פון די רעכט און לעבענס פון די רוסישע אידען.

דאס אלעס גיט קרעדיט דיעזער ארגאניזאציע, וועלכע האט אמאל געשפיעלט א באדייטענדע ראליע אין אידישען ארבייטער לעבען.

וואס איז אבער מיט זייערע שטיף־ברידער אויף דער זייט ים אין אמעריקא אדער קאנאדע הערט מען נאך דערווייל ניט פון אזעלכע זאכען. דא טרעפט מען זיי נאך אלעס, אלס באקאמפער פון אלעס וואס איז אידיש.

וועט דא אויך פאסירען די ענדערונג צום גוטען?

לעגט עס ניט אפ

די ארבייט פאר'ן ספעציעלען "זשורנאל" נומער, וועמענס גאנצע הכנסה וועט געהן פאר די מלחמה קרבנות, איז אין פולען גאנג.

דער־קאמיטעט פון מלחמה קאנפערענץ אונטער וועמענס אויפזיכט אלע פארברייטונגען קומען פאר, ארבייט יעצט צווישען די אידישע ארגאניזאציעס און פריוואט מענשען צו באקומען זייער שטיצע.

געוויס וועט דער קאמיטעט די נויטיגע שטיצע באקומען, אבער אויף איין זאך ווילען מיר רופען אלע, וועלכע זענען גרייט צו שטיצען אזא וויכטיגע אונטערנעהמונג, אויפמערקזאם מאכען.

לעגט עס ניט אפ.

מען איז אפטמאל געוואוינט זאכען אפצולעגען, און פון דעם קומט קיינמאל קיין גוטעס ניט ארויס.

די אלע וועלכע דענקען צו העלפען אין דער זאך, דארפען עס זעהן צו טון ניט אפלעגענדיג עס.

די טראגעדיע פון א גוטע אידעע

פון מ. פ. זיידמאן.

צוזאמען מיט'ן אידישען לעגיאן איז געבוירען געווארען זיין צווילינג־שוועסטעריל. שעהן ווי די זון, ריין ווי א מלאך און מיט אלע בעסטע מעלות. אלע זיינען אין איהר פארליעבט — אין דעם שוועסטעריל, וואס הייסט "רויטער מגן דוד", און דאך איז זי אומגליקליך, איז ווי געלעהמט, קאן זיך ניט ריהרען, און בכדי צו מאכען די טראגעדיע פולשטענדיג, איז די אומגליקליכע ניט גאנץ ביים זינען, זי מערקט ניט איהר אומגליק, זי ווייסט ניט, אז זי טראגט אין זיך א געפעהרליכען פעהלער... און די טראגיק פון איהר געשיכטע ערדייכט די העכסטע מדרגה דורך דעם, וואס די קראנקע איז בעגאבט מיט א רייכע פאנטאזיע און זי מיינט, אז זי קאן שטייגען אויף גרויסע בערג און מיט איהרע שוואכע האלב טויטע הענטליך וויל זי דארט בויען רייכע און גרויסע פאלאצען...

פאר וועמען וויל זי דאס בויען? — נו, געוויס. פאר איהר גרויסען, העלדישען ברודער, דער לעגיאנער.

און דער לעגיאנער נויטיגט זיך טיקי אין דער הילף פון זיין שעהנער שוועסטער, און ער ווארט אויף דיעזער הילף און בעקומט זי ניט... און אלע אנדערע וועלכע האבען פרובירט קומען און העלפען האבען שוין געהערט פון די גרויסע פלענער פונ'ם "רויטען מגן דוד", און זיי ווייסען ניט, אז דיעזע אלע שעהנע פלענער זיינען נור דער פראדוקט פון א רייכער פאנטאזיע און ניט מעהר...

עס איז א טראגעדיע, א הימעל־שרייענדע טראגעדיע, די געשיכטע פון דעם "רויטען מגן דוד".

דיעזע ארגאניזאציע איז געגרינדעט געווארען מיט די בעסטע אבזיכטען. איהרע גרינדערינס זיינען גוטע און עהרליכע פאלקס־קינדער אין בעסטען זין פון דיעזען ווארט. און זי האט אויך די סימפאטיען פון אלעמען. זי איז, דאכט זיך, די איינציגע אידישע ארגאניזאציע וועלכע האט אלעמענס סימפאטיע, און וועלכע וואלט געקאנט קריגען שטיצע פון אלעמען, פון אלע אידישע פארטייען, גרופען און ריכטונגען, אנהויבענדיג פון דעם שטרענגסטען ארטאדאקס און ענדיגענדיג ביים עקסטרעמסטען ראדיקאל. און אפילו פיעלע ניט אידען וואלטען אזא ארגאניזאציע געשטיצט מיט דער ברייטער האנד. די אויפגאבען, וואס דיעזע ארגאניזאציע האט זיך געשטעלט זיינען גרויסארטיג. זי וויל העלפען דעם אידישען לעגיאנער אין אלין וואס ער נויטיגט זיך, זי וויל פאר איהם מאכען אלע נויטיגע חפצים און קליידער, וואס ער ברויכט, זי וויל איהם העלפען, היילען און טרייסטען אין פאל פון קראנקהייט אדער פערוואונדונג. דער נאמען פון דער ארגאניזאציע קלינגט אויך זעהר שעהן און מען מוז העלפען צו געווינען אלע הערצער.

דאך איז די ארגאניזאציע געלעהמט אין איהר טעטיגקייט, זי טוט כמעט גאר ניט. זייט זי עקזיסטירט האט זיך נאך אפילו ניט בעוויזען איינצוריכטען אן אייגענעם אפיס. עס פעהלט איהר די ערשטע פאר הונדערט דאלאר צו עפענען אזא אפיס. דער צוזאמענהאנג מיט די ברענטשעס אין דער קאנטרי איז שוואך. אט א בעווייז: מ'האט טעלעגראפירט צו די ברענטשעס אין דער קאנטרי, אז זיי זאלען שיקען געלד צו דער נאציאנאלע עקזעקוטיווע, און קיין איינציגער פון דיעזע ברענטשעס האט אויף דיעזע טעלעגראמען ניט געענטפערט... און, אז מ'האט ניט קיין געלד, קאן מען ניט האבען קיין אפיס, און אהן אן אפיס איז אויך ניט מעגליך צו נעהמען זיך צו ערנסטע ארבייט, און דערווייל בענוגענט מען זיך מיט דעם, וואס מען שעפט נחת פון דעם שעהנעם נאמען, און מען קוויקט זיך מיט די גרויסארטיגע אידעען.

און שטאלץ זיינען זיי אויך, די יונגע דאמען פון דעם "רויטען מגן דוד". מען האט זיי געזאגט, אז ווען זיי זאלען זיך ווענדען צו דער ציוניסטישער ארגאניזאציע וואלטען זיי דארט געקאנט בעקומען די נויטיגע סומע געלד, האבען זיי אויף א ספעציעלער זיצונג געענטפערט שטאלץ און איבערמוטיג: ניין. זיי ווילען ניט נעהמען קיין געלד פון די ציוניסטען. ליעבער, האבען זיי ערקלעהרט, ווילען זיי לייהען געלד און צאהלען ציגזען אבי ניט צו האבען צו טון מיט די ציוניסטען..

פאר וואס? עס איז תמידשוועהר אויסצוגעפינען די לאגיק פון שעהנע פרויען קעפ. אבער אין דיעזעם פאל — איז עס טאקי אונמעגליך. און ווען אזא מין האנדלונג זאל בעגאנגען ווערען פון אן אנדערע ארגאניזאציע, וואלט מען דאס גערופען מיט זעהר בעליידיגענדע נעמען, און מען וואלט אפשר זיך אויך בענוצט מיט די שארפסטע אויסדריקע, אפילו מיט דער בעצייכנונג: "נאציאנאלער פערראט"... עס האבען אבער עס געטון יונגע דאמען. מוז מען זיין העפליך, מען מוז זאגען, אז זייער האנדלונג איז נאריש, קינדיש.

ווייל צווישען דעם רויטען מגן דוד אלס א זעלבען און דער ציוניסטישער ארגאניזאציע בעשטעהט ניט קיין שום פרינציפיעלע דיפערענצען. אין דער פראגע צו העלפען דעם אידישען לעגיאנער זיינען זיי ביידע אייניג. ביידע ווילען איהם העלפען. מעגליך, אז די מאטיווען צו דיעזער הילף זיינען פערשיעדען. ביי די ציוניסטען איז דער מאטיוו א ריין נאציאנאלער, און ביי די דאמען פון רויטען מגן דוד אפשר נור א רחמנות געפיהל, אבער די מאטיווען זיינען אין דיעזען פאל ניט וויכטיג, ובפרט, אז וועגען דער פארם פון דער הילף איז אויך ניטא קיין מיינונגס פערשיעדענהייט.

פארוואס ווילען טאקי ניט די דאמען פון רויטען מגן דוד נעהמען די הילף ביי די ציוניסטען?

ווייל זיי האבען געהערט, אז ראדיקאלע ציוניסטען קריטיקירען די איצטיגע ציוניסטישע פיהרונג, און זיי ווייסען ניט אז יעדע פאליטישע פיהרונג ווערט קריטיקירט און מוז קריטיקירט ווערען. ווייל זיי ווייסען, אז די פועלי ציון ווילען זיך ניט פעראייניגען מיט די ציוניסטען, און פערשטעהען ניט, אז דארטען ביי יענער פראגע, זיינען פאראן ערנסטע מיינונגס־פערשיעדענהייטען, וואס האבען מיט דעם רויטען מגן דוד אבסאלוט גאר ניט צו טון. און שליעסליך, ווייל זיי האבען בעשלאסען צו זיין "אונפארטייאיש" און מיט זייער קינדישע לאגיק גלויבען זיי, אז ווען מען נעהמט געלד פון א פארטיי ווערט מען שוין "פארטייאיש".

אזוי גלויבען זיי, און בעגרייפען אויך ניט, אז דער גאנצער בעשלוס "צו זיין אונפארטייאיש" איז — העפליך גערעדט — "קינדיש". אז מען געהט פרייוויליג אין קאמפף צו ערובערען פאלעסטינא פאר'ן אידישען פאלק, איז מען שוין ניט "אונפארטייאיש", זאנדערען מען ערקלעהרט זיך דורך אזא טאט צו א בעשטימטען פראגראם אין דעם אידישען ווי אין אלגעמיינעם לעבען. און פאר דיעזען פראגראם געהט מען אוועקגעבען זיין לעבען... און, אז מען שטעלט זיך די אויפ פארטיי מענשען", איז מען שוין דורך פארטיי מענשען", איז מען שוין דורך אט דער הילף זעלבסט ניט מעהר "אונפארטייאיש"...

און בכלל, ווער איז דען "אונפארטייאיש"? קינדער, אידיאטען און אלע ניט לעבעדיגע זאכען... מענשען מיט בלוט, מיט געפיהלען און מארך האבען געוויסע מיינונגען און נעגען מיינונגען, בעשטימטע סימפאטיען און אנטי־פאטיען.

דאך. א געוויסע ארגאניזאציע קאן זיך ערקלעהרען אינטער־פארטייאיש. זי וויל ביי זיך פעראייניגען פערשיעדענע פארטייען צו א בעשטימטען ציעל. אפשר דאס וויל אויך דער רויטער מגן דוד. גוט, שעהן און פיין. אבער די פעראייניגונג זעלבסט איז דאך ביים "ר. מ. ד." ניט קיין ציעל, זאנדערען א מיטעל. און אויב דער ציעל קאן ניט אויף אזא אופן ערדייכט ווערען — צו וואס די שעהנע פראזע פון "פארטיי־לאזיגקייט"

און דערווייל טוט מען גאר ניט. די לעגיאנערען ברויכען שוין איצט הילף און בעקומען עס ניט. זיי וועלען שפעטער פיעל מעהר ברויכען — און ביי דער איצטיגער לאגע אין דער ארגאניזאציע איז ניטא קיין שום האפנונג, אז דער ר. מ. ד. וועט עס קאנען געבען.

עס איז א טראגעדיע, א הימעלשרייענדער טראגעדיע, די געשיכטע פון דעם ר. מ. ד. א שעהנעם נאמען, אלגעמיינע סימפאטיע, נויט און מעגליכקייט פאר גרויסע ארבייט, און מען טוט גאר ניט...

אבער וואס זיינען אונזערע העלדישע לעגיאנערען שולדיג? זאלען זיי ליידען צוליעב די שעהנע אויגען און די שוואכע לאגיק פון די רויטע מגן דוד'קעס?

ווייטער קאן עס אזוי ניט געהן, צוליעב דער הייליגער זאך, פאר וועלכע אונזערע בראווע לעגיאנערען קעמפפען, מוז מען אוועק־קוקען פון דעם געוועהנליכען ראמען־רעספעקט, און ארויסנעהמען די ארבייט פון זייערע הענד און זי איבערגעבען אין אנדערע הענד, מעהר פעהיגע און מעהר פערשטענדליכע...

אלע גרויסע ארגאניזאציעס וועלכע זיינען פעראינטערעסירט אין דעם אידישען לעגיאן ווי די ציוניסטישע פועלי ציון, מזרחי הדסה, נאציאנאל ארבייטער פערבאנד און אנדערע מוזען איינבערופען א קאנפערענץ און רעארגאניזירען דעם רויטען מגן דוד, און איהם מאכען לעבענס און ארבייטס־פעהיג.

די ארבייט איז וויכטיג. זי מוז געטון ווערען שנעל און גרינדליך. צייט איז אין דיעזען פאל זעהר טייער.

די פלענער און חלומות פון קוויבעק

פון א. מ. מאנדעלבוים

זיצען די גרויסע פילאזאפען אין די קאבינעטען און צייכנען פלענער פאר דער צוקונפט פון דער מענשהייט. און צייכענענדיג פיהלט מען אז ניט יענע פלענער וועלען פארווירקליכט ווערען, און פונדעסטוועגען וואקסען די פלענער ווי שוועמלאך נאך א רעגען און פארפלייצען די שפאלטען פון דער פרעסע.

קוויבעק איז ניט קיין באזונדערע מדינה. זי איז א טייל פון דעם דאזיגען לאנד; זי איז גליד פון דעם גוף, וואס איז מיט אלע נערוועז באהעפט און פארקניפט מיט דער גרויסער בריטישער אימפעריע. און פונדעסטוועגען זוכט זי צו מאכען דעם איינדרוק אז זי איז אן אפגעריסען צווייגעל פון דעם קענעדער בוים, די אורזאך ליגט אויבען אויף מענשען קענען ניט זיין צוגעבונדען צו א סביבה, וועלכע טראגט אין זיך די זריעה פון ראסענהאס: מענשען קענען ניט שפילען די ראלע פון מלאכים. אז מען באליידיגט, מוז עס וועה טון און אז מען רודפ'ט, מ ו ז עס ארויסרופען האס.

און קוויבעק איז פארביטערט. זי וויזט עס ארויס ביי יעדער געלעגענהייט. אפט דריקט עס אויס אין פיינדליכע דעמאנסטראציעס און אפט קריצט מען מיט די ציינער ביחידות. און ווען מען פראטעסטירט שוין, — איז עס א צ א ר נ ד י ג ע ר פ ר א ט ע ס ט, וואס לאזט אבער הינטער זיך צייכענס פון שנאה און נקמה.

קוויבעק פיהלט אז די אנדערע טיילען פון דער קענעדער באפעלקערונג באגעהען נעגען איהר א הימעלשרייענדע עולה. באזונדערס איז זי פארביטערט נעגען אנטעריא. און פארשטעהט זיך, אז זי האט גרונד דערצו. ווייל אנטאריא איז דער צענטער, פון וואנען עס געהט ארויס דער רוף צו שנאה און נקמה נעגען די קוויבעקער פראנצויזען.

קוויבעק איז צארנדיג. און זי רייסט די ערד און פראטעסטירט. נאר אזוי ווי עס איז מלחמה־צייט איז ניט אלין וואס מען וויל קען מען זאגען. דעריבער באנוצט מען זיך מיט יעדער ערשטער לעגאלער געלעגענהייט צו אויסדריקען די פראטעסט־געפיהלען.

און אז מען זוכט די געלעגענהייט געפינט מען.

דער געדאנק צו "אפרייסען" קוויבעק פון קענעדע און עס פארוואנדלען אין א באזונדערע ענגלישע קאלאניע, אדער צו פאראייניגען איהר מיט דער שכנה'שער אמעריקאנער רעפובליק, איז אפשר ניט אויסערהאלב קענעדע. אין קענעדע גופא איז עס שוין קיין נייעס ניט. ווייל ניט איינמאל איז שוין דער דאזיגער געדאנק פאפולאריזירט געווארען אין די געזעץ־געבערישע קערפערשאפטען פון דעם דאזיגען לאנד און געוועהנליך קומט עס אלע מאל פון קוויבעק.

אין דעם קוויבעקער פראווינציעלען פארלאמענט איז דער רעוואלוציאנערער געדאנק פון "אפרייסען זיך" אויף א גאנץ באזונדערען אופן אויסגעדריקט געווארען אין א טרוקענעם פארשלאג. געמאכט געווארען איז דער פארשלאג פונקט ווי דא וואלט זיך געהאנדעלט מכח אנעקסירען א שטיקעל בארדען צו אויסברייטען א גאס. אבער יענער פארשלאג האט ערליטען א נידערלאגע. דער בעל־דבר אליין האט, געגען זיין אייגענעם ווילען גענומען צוריקציהען זיין פארשלאג. ער האט אפילו ניט געהאט מוט גענוג די קאמעדיע ביז צו ענד צו דערציהען.

איצט איז א נייער העלד ארויסגעשוואומען אויפ'ן האריזאנט פון דעם אזוי גערופענעם קוויבעקער סעפעראטיזם. און דער העלד איז ניט קיין דורכשניטס מענש, נאר א זייל פון דעם קוויבעקער זשורנאליזם. זיין נאמען איז וויליאם ע. קאלליער.

קאלליער האט ארויסגעשטעלט זיין קאנדידאטור פאר דער קוויבעקער לעגיסלייטשור אין די ביי וואהלען, וואס דארפען אין גיכען פארקומען אין דער סט. לארענס דיוויזיע, מאנטרעאל. און ווי דער סדר העולם איז, איז דער קאנדידאט ארויסגעקומען אויף דער פאליטישער ארענע מיט א רייכער פלאטפארמע. דער דאזיגער מענש איז בטבע א פרייגיביגער. זיין הארץ איז ברייט און אפען פאר דער גאנצער מענשהייט. דעריבער האט ער אלעמען אין זיין פלאטפארמע צו גוטען דערמאנט. ראשית־חכמה פארשפרעכט דער קאנדידאט צו פאדערען, אז דער קוויבעקער פראווינציעלער פארלאמענט זאל געבען דעם אימפיריאלען פארלאמענט צו אויפלעזען די קאנפעדעראציע און פארוואנדלען קוויבעק — צוזאמען מיט די מעריטיים פראווינצען, אויב יענע וועלען עס וועלען — אין א זעלבסט רעגירענדער בריטישער קאלאניע, שנית וועט ער זעהן אז אז עהרענהאפטער שלום זאל דערגרייכט ווערען אויף די פרינציפען פון קיינע אנעקסיעס און קיינע פארגיטיגונגען ווי אויך דאס רעכט פון די קלענערע נאציאנאליטעטען צו שליכטען און רעגולירען זייערע אייגענע אנגעלעגענהייטען. און דריטענס וועט ער זעהן, אז די צוריקגעקעהרטע סאלדאטען זאלען קריגען פארגיטיגונג ניט אלס נדבה, נאר ווייל זיי זענען ב א ר ע כ ט י ג ט צו אזא גערעכטער און ליבעראלע באהאנדלונג.

ווי מען קען באמערקען, איז קאלליער א "מעסיגער" מענש. ער פאדערט נישט קיין גרויסע זאכען. ער שטעלט זיך צופרידען מיט קלייניגקייטען.

קאלליער האט די ערפינדונגען ניט אויסגעזויגען פון פינגער. ער איז בלויז א פאנאגראף, וואס פויקט ארויס דאס וואס ווערט ארויסגעזאגט אויף דער טריבונע פון דער קוויבעקער לעגיסלייטשור.

מילא, וועגען די שלום באדינגונגען, וועלכע קאלליער רעכענט אויס, איז דאך אפגערעדט. אזעלכע באדינגונגען זענען זיכער ניט ערשט פון נאדעל ארויס. און אויב עס איז ערגעץ פאראן א מענש וואס וועט דארפען זאגען דאס לעצטע ווארט אין דער שלום־פראגע, געפינט זיך יענער מענש זיכער ניט אין דער קוויבעקער פראווינץ. אדער דער דראמאטישסטער פונקט אין קאלליערס פרינציפען ערקלערונג איז דער פלאן צו אפרייסען קוויבעק פון די אנדערע פראווינצען און זי "קרוינען" אלס באזונדערע בריטישע קאלאניע. עס איז דראמאטיש ניט בלויז לויט דעם אינהאלט נאר אויך לויט דער פארמע. און אויב עס איז ערגעץ דא א פלאן וואס רופט ארויס א קאמישען שמייכעל, איז עס בלייספעק דער פלאן צו גרינדען א נייע קאלאניע אויף'ן ארט פון קוויבעק.

די בריטישע קאלאניאלע פאליטיק איז זיכער ניט געקרוינט אויף דער טעאריע פון קאלליער'ס און זיין גלייבען: ווייל א ב ר י ט י ש ע ק א ל א נ י ע ווערט ניט א ר י י נ ג ע ג א ס ע ן א י ן פ א ר ע ם. איבערהויפט איז עס איצט ניט די פאסיגסטע צייט פאר אזעלכע סעפעראטיסטישע פלענער. די בריטישע אימפעריע האט זיך נאך קיינמאל ניט אזוי שטארק ניט גענויטיגט אין דער מיטווירקונג און הארמאנישע צוזאמענארבייטונג פון אלע איהרע קאלאניעס ווי איצט, אין דעם מאמענט פון דעם גרויסען נאציאנאלען קריזיס. אין צייט פון א קאלאסאלען אונגליק, ווערען פארגעסען אלע קרייוודעס. אלע טענות און מניעות, וואס האבען זיך געפאסט פאר דער פרידליכער פעריאדע, האבען קיין ארט ניט אין דער צייט ווען דער שונא לויערט און זוכט צו פארניכטען די אימפעריע, אין אלע קריעגס־מדינות מערקט זיך אן אזוי גערופענער וואפען־שטילשטאנד. צווישען די פארשידענע טיילען פון דער באפעלקערונג. ווייל יעדער סכסוך ווירקט ווי אן עלעקטריזירענדע מאכט אויף די מוחות און הערצער פון די פעלקער. דער פאליטישער פארטיי־קאמף, וואס איז בארעכטיגט אין צייט פון שלום, האט אפשר פיעל ווייניגער בארעכטיגונג אין צייט פון מלחמה. און אויב עס קומט שוין אוים ארויסטרעטען אויף דער פאליטישער ארענע, מוז עס געטון ווערען אויף א פיעל באשיידענערען אופן ווי אין צייט פון פרידען.

קוויבעק האט פיעל געלערענט פון איהר פארגאנגענהייט. און זי בעדארף באגרייפען אז אזעלכע "פלאטפארמעס" ווי די וואס קאלליער האט ארויסגעשטעלט, קענען ניט פארבייגעהן אונבאמערקט. די שטימונג פון דער ברייטער קענעדער באפעלקערונג איז אנגעצויגען, אויפרעגעריש. די לופט איז פול מיט צ י נ ד ש ט א ף. די פראווינצען וועלכע האבען געליפערט גאנצע רעגימענטען סאלדאטען פאר די שלאכטפעלדער, קוקען נאך ער היום אויף קוויבעק ווי אויף א צוריק געשטאנענע טייל פון קענעדע. די צוריקגעקעהרטע סאלדאטען טייטלען מיט די פינגער אויף קוויבעק. קוויבעק איז פאר זיי דער סימבאל פון פאסיפיזם, פון מיליטערישער גלייכגילטיגקייט. און עס דארף אויסברעכען דער קלענסטער שטורם, אום די דאזיגע פארביטערטע מענשען אין די גרין־גרויע יוניפארמס זאלען פון געדולד ארויס.

ריידען וועגען אפרייסען קוויבעק פון קענעדע איז איצט אזוי שכל'דיג, פונקט ווי טראכטען וועגען אפרייסען לאנדאן פון דער בריטישער אימפעריע. דער דאזיגער "איינפאל" איז די פרוכט פון א קראנקהאפטער פאנטאזיע. אזוי קענען ריידען מענשען, וועלכע גלויבען ניט אין זייערע פלענער און ביי וועמען דער צונג איז אן אינסטרומענט, וואס דרעהט זיך שוין אליין וואוהין די אויפגערעגטע נערווען קירעווען עס.

די קענעדער פראווינצען האבען פיעל געזינדיגט נעגען קוויבעק. פיעל האט דערצו גורם געווען די פרעסע. אבער טיילווייז איז דערין שולדיג טאקע קוויבעק אליין. קוויבעק האט זיך ניט געוואלט אונטערגעבען אונטער איהר שיקזאל. קוויבעק האט נעדרעמעלט מיט אפענע אויגען בשעת ארום און ארום האט זיך נערודערט, בשעת די לופט האט געשוויבעלט מיט אנגעוועהטיגטע פראבלעמען. קוויבעק איז געווען און איז פארבליבען אלס ענטדעקעריז פון סעפעראטיסטישע פלענער. אנגעהויבען האט זי מיט'ן פלאן צו אפרייסען זיך פון קענעדע און זיך פאראייניגען מיט די שטאאטען, און געענדיגט האט זי מיט'ן פראיעקט צו פארוואנדלען קוויבעק אין א באזונדערער בריטישער קאלאניע.

אנטיסעמיט פרענק אוירבאך ארעסטירט

ניו יארק. פרענק אוירבאנסקי, בעסער בעקאנט אלס פרענק אוירבאך, דער אנטיסעמיטישער רעדנער וועלכער איז פארורטיילט געווארען אין סעפטעמבער 1917 אין א ברוקלינער קאורט פאר בעליידיגען די אידען איז שוין ווידער אין טראבעל מיט דער פאליציי.

דער אנטיסעמיט, וועלכער מאכט א לעבען פון פארקויפען "ליטעראטור" וואס ווערט ארויסגעגעבען אין א זאגענאנטער אנטי־סאציאליסטישער ארגאניזאציאן, איז ארעסטירט געווארען מיט איינינע טעג צוריק אויף דער קלאגע דאס ער האט פארקויפט בוכלעך אין גאס אהן לייסענס. ווען ער איז פארגעפיהרט געווארען אין געריכט האט ער געטענה'ט דאס ער האט אוועקגעגעבען זיינע ביכלאך פריי. דאס געלט וואס ער האט געקראגען פון זיינע צוהערערס, האט ער געטענה'ט איז איהם געגעבען געווארען פיר דער "בעוועגונג" וואס ער רעפרעזענטירט. דער ריכטער האט אפגעלעגט די קייס ביז דעם 19־טען יולי. ביז דאן איז אוירבאן פריי.

ISBELL, PLANT & CO.
ניגטע שטאאטען $2.80 א יאהר
מעמבערס פון סטאק עקסטשיינדזש
ספעציאליסטען אין "מיינינג"
שיקט נאך א פרייען בריעף וועגען
סטענדערד מיינינג נייעס
סטענדערד באנק בילדינג
טאראנטא, מאנטרעאל.